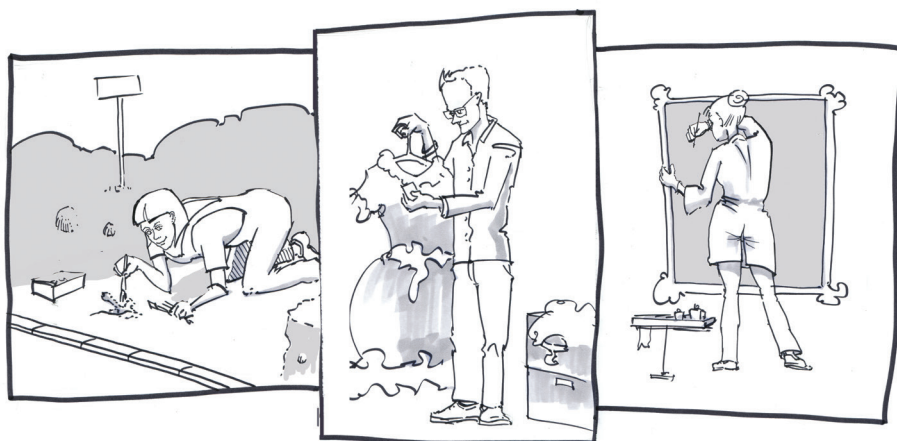

ARBEJDET MED
GENSTANDE

BEVARING - STATUS

VejleMuseerne råder over magasiner på følgende steder: Fællesmuseumsmagasinet på Lysholt, Kunstmuseet på Flegborg og magasinet på Vandel Skole.

Hvad samlingerne angår, er disse inden for de seneste år blevet gennemgået af konserveringsfagligt personale. VejleMuseernes kunstsamling (maleri og grafik) blev således gennemgået i henholdsvis 2008 og 2012. Museets arkæologiske og nyere tids samling blev gennemgået i 2010. Konserveringscenteret vurderer, i samråd med VejleMuseerne, at der siden disse gennemgange ikke er sket afgørende forandringer i nævnte samlinger, og at de allerede eksisterende samlingsgennemgange derfor giver et fyldestgørende og tidssvarende billede af museets samlings bevaringsmæssige tilstand i 2013.

I forbindelse med ovenstående gennemgang fra 2010 af VejleMuseernes arkæologiske og nyere tids genstande blev der også udarbejdet en beskrivelse af VejleMuseernes magasinforhold, der siden fusionen er blevet tilføjet oplysninger om kunstmuseets magasinforhold.

I forbindelse med den kommende kvalitetsvurdering af VejleMuseerne er Konserveringscenteret i Vejle blevet bedt om at udarbejde en ny teknisk bevaringsplan gældende for museets udstillingssteder (hvor der forefindes nummererede museumsgenstande) og museets magasiner.

I skrivende stund er denne rapport endnu ikke helt færdiggjort, hvorfor de følgende afsnit vil tage udgangspunkt i oplysninger og anbefalinger i de allerede eksisterende rapporter. Det forventes dog ikke, at konklusionerne i den nye bevaringsplan afviger væsentligt fra det allerede eksisterende materiale. Så snart museet modtager den endelige plan, vil dennes konklusioner og anbefalinger naturligvis erstatte det eksisterende materiale i denne generalplan. (Den nye bevaringsplan når desværre ikke at blive en del det samlede bilagsmateriale, men eftersendes så snart den ligger klar)

KUNST

Værker

I Fælleskonserveringens rapport "Vejle Kunstmuseum. Gennemgang af samling, Maj 2008" kan følgende læses vedrørende malerisamlingens bevaringsmæssige tilstand: "Sammenfattende kan det konkluderes, at hvor 73 % (gruppe 1 og 2) af Vejle Kunstmuseums samling af malerier i dag fremstår i en stabil, god stand og stabil med bemærkninger, så udgør den del, der virkelig kræver en omfattende konserveringsmæssig indsats (grupperne 3 og 4) hele 27 % af samlingen".

På baggrund af anførte prioritering i ovenstående rapport bliver udvalgte værker løbende sendt til konservering hos Fælleskonserveringen. I øjeblikket bliver 3 til 4 værker årligt restaureret/konser-

BEVARING - STATUS

veret. Blandt disse vil der være værker fra alle de ovenstående kategorier, dog vægtes den faglige betydning af det enkelte værk i den danske kunsthistorie, så de væsentligste værker konserveres før mindre væsentlige værker.

Ifølge Fælleskonserveringens "Notat vedr. bevaringsmæssig tilstand af samlingen af værker på papir tilhørende Vejle Kunstmuseum" kan følgende læses: "Der er ved stikprøveudtagning ikke fundet værker som har behov for konservering" samt "Generelt kan det konkluderes, at opbevaringsforholdene er gode for samling af værker på papir".

Ved ind- og udcheckning af værker i forbindelse med større særudstillinger håndterer konservatorerne fra Fælleskonserveringen ikke blot værkerne, de undersøger også disse for fejl og mangler og noterer dette i rapporter. På den måde kan det følges, hvorvidt noget forandres under udstilling på kunstmuseet, eller hvorvidt der er sket egentlige skader.

Magasinforhold, Fællesmuseumsmagasinet på Lysholt

VejleMuseernes andel af Fællesmuseumsmagasinet på Lysholt til kunsthistorie udgør omkring 200 m² klimastyret med 50 % relativ luftfugtighed (RF) med temperaturen 8-18 °C over et år. Rummene bruges primært til store kunstværker som store malerier, skulpturer o. lign. Rummene er ideelle til magasinering af museumsgenstande og kunstværker med klimastyring, opsyn og forsvarlige installationer, som sikrer mod tyveri, brand, hærværk og klimaskader.

Magasinforhold, kunstmuseet, Flegborg 16-18

Udover magasinet på Lysholt har VejleMuseerne et magasinrum på omkring 75 m² i kunstmuseets lokaler på Flegborg 16-18 med optimale klima, fugt- og sikkerhedsforhold, hvor hovedparten af museets samling af kunstværker opbevares.

ARKÆOLOGI OG NYERE TID

Genstande

Ifølge "Bevaringsplan for Vejleegnens Museer: Tilstandsvurdering af magasinforhold og samling" fra 2010 er VejleMuseernes genstande inden for arkæologi og nyere tid generelt i god stand: Hovedparten, 56 % er i kategori A, dvs. direkte formidlingsegnede, mens kun 1 % er i den dårligste kategori D, der dækker over "Svært skadede genstande". 25 % blev kategoriserede som B: "Stabiliseret tilstand", og 18 % som C: "Behandlingskrævende tilstand". Begrundelsen for en B-vurdering i dette magasin var oftest, at genstandene ikke er fuldt rengjorte, inden de er sat på magasin; de er først og fremmest støvede.

Magasinforhold, Fællesmuseumsmagasinet på Lysholt

VejleMuseerne andel af Fællesmuseumsmagasinet på Lysholt til arkæologiske og nyere tids genstande udgør 675 m² klimastyret magasinlokale med 40 % relativ luftfugtighed (RF) og 1.863 m² klimastyret magasinlokale med 50 % RF. I begge lokaliteter er temperaturen 8-18 °C over et år. Adgangsforholdene til genstandene er gode, og det er muligt at gøre rent omkring genstandene.

Genstandene er rengjort, inden de blev placeret på magasinet. En del af genstandene er pakket ind eller tildækket specielt med henblik på opbevaring på magasinet. Rummene er ideelle til magasinering af museumsgenstande med klimastyring, opsyn og forsvarlige installationer, som sikrer mod tyveri, brand, hærværk og klimaskader.

VejleMuseerne har her et magasinrum med klima, der er velegnet til genstande af blandede materialer, som har 50 % relativ fugtighed, og der er desuden et magasin, hvor luftfugtigheden er lidt lavere, 40 % relativ fugtighed og derfor mere velegnet til genstande af metaller. Der bør derfor ske en sortering af genstande efter det klima, hvorunder genstandene opbevares mest hensigtsmæssigt. Det vil sige, at metalgenstande som for

BEVARING - STATUS

eksempel kakkelovne bør opbevares i magasinet med lavere luftfugtighed og genstande af organiske materialer, som for eksempel træmøbler, bør opbevares i magasinet til blandede materialer og ikke i magasinet med lav luftfugtighed.

Ved at rengøre genstandene yderligere, nedpakke dem i papæsker, hvorved yderligere støvfald undgås og ved at ompakke dem, der ligger løst, til papæsker af syrefrie materialer, især de arkæologiske genstande samt eventuelt tildække fritstående genstande, vil langt de fleste genstande kunne rykkes fra B-kategorien til A-kategorien, dvs. "Formidlingseget tilstand".

Magasinforhold, Magasinrum under Vandel Skole

På Vandel Skole har museet et magasinrum på 124 m² i kælderen, og her opbevares nyere tids genstande. Gulvet er umalet betongulv, og loftet er Troldekt, som støver en del. I rummet er der mange vandførende rør, og nogle genstande er placeret meget tæt på varmerør og radiatorer.

Der er i rummet en gulvbrønd med dykpumpe, hvilket er problematisk, for hvis den går i stykker, kan der komme vand op fra brønden med store vandskader til følge. Der er i rummet tre affugtere, hvoraf kun den ene har hygrostat, dvs. at man kan indstille til den ønskede relative luftfugtighed. Ved besøget holdt affugterne den relative luftfugtighed på 40 %, og kun affugteren uden hygrostat var i drift, da affugteren med hygrostat var indstillet til 50 % RF. Temperaturen blev målt til 21 °C, men det er vigtigt at pointere, at der ikke er klimamonitoreret i rummet, og der er derfor kun tale om en punktmåling.

Der er ikke branddøre, hverken mod udstillingslokalet foran magasinet eller ind til det tilstødende rum, hvor der er et ventilationsanlæg. Rummet har vinduer til lyskasser, og selvom disse vinduer er snavsede, måles der et højt UV-indhold i lyset ved vinduerne. Der oplyses derudover med lysstofrør, som kun er tændt, når der er folk i magasinet. Tekstiler er nedpakkede, men de fleste genstande står upakkede og utildækkede.

Jul i gamle dage på VejleMuseerne – Egnsmuseum i Vandel.

BEVARING - STATUS

Bevaringstilstanden af hovedparten af genstandene på Vandel Skole kan vha. rengøring og korrekt pakning opgraderes fra kategori B til A, men det anbefales at overflytte genstandene til museets magasinplads på Lysholt, hvor de opbevaringsmæssige, klimatiske og sikringsmæssige forhold er meget bedre.

Hvis man fortsat vil benytte rummene til magasin, bør rengøringen kraftigt opgraderes. Gulvet bør males, så rengøring bliver lettere, og så støv og snavs bedre ses. Genstande bør pakkes ned i korrekte materialer eller dækkes, således at støvfald på genstandene undgås. Der bør ophænges gardiner af ubleget lagenlærred til at beskytte mod

sollys fra lyskasserne. Det anbefales desuden, at museet fastinstallerer måleapparatur til måling af temperatur og luftfugtighed, så klimaet kan monitoreres. Affugteren bør køre efter en hygrostat, således at der kun affugtes, når det er nødvendigt. Placeringen af magasin i kælderrum giver forhøjet risiko for store vandskader på museumsgenstande. Det er derfor også vigtigt at have en lækagealarm installeret, så man får en besked, hvis dykpumpen sætter ud, og der stiger vand op fra brønden, eller hvis der går hul på et af de mange vandførende rør. Lækagealarmen kan eventuelt installeres sammen med indbrudsalarmen, der i dag overvåger magasinrummet.

BEVARING - STRATEGI

Det tilstræbes løbende at uddanne det personale, der håndterer museumsgenstande og kunstværker, f.eks. via kurser afholdt af Konserveringscenteret i Vejle eller via kurser udbudt hos Fælleskonserveringen.

I den kommende planperiode vil VejleMuseerne søge at efterleve og løbende iværksætte de tiltag anbefalet af Konserveringscenteret i Vejle og Fælleskonserveringen.

For fællesmagasinet på Lysholt vil museet udarbejde en plan over, hvorledes en sortering af museets genstande efter disse respektive klimatiske behov (40 % RF eller 50 % RF) kan påbegyndes i løbet af den kommende planperiode. I den forbindelse vil genstandene løbende blive støvet af og tildækket eller pakket i dertil indrettede syrefri papkasser. I den forbindelse vil museet også vurdere de pågældende genstande i forhold til en evt. kassation.

VejleMuseerne vil i slutningen af den kommende planperiode bede Konserveringscenteret i Vejle og Fælleskonserveringen foretage en ny samlings- og lokalegennemgang, der skal danne grundlaget for det videre bevaringsarbejde med museets samlede samlinger i planperioden 2018-2021.

Museet vil i den kommende periode arbejde på at overflytte de museumsgenstande, der i dag opbevares på magasinet på Vandel Skole til magasinet på Lysholt for efterfølgende at nedlægge magasinet på Vandel Skole. En evt. overflytning af disse genstande kunne ske i forbindelse en total omrokering af måden, hvorpå museets genstande opbevares på Lysholt. En omrokering, der kunne blive en realitet i forbindelse med, at VejleMuseerne overvejer at opmagasinere sine genstande efter

KAOS-principperne for almindelig lagerstyring. En måde at opbevare på, der vil sikre en optimal udnyttelse af museets magasinplads. Bliver en sådan omrokering ikke aktuel, vil genstandene fra Vandel-magasinet blive placeret i det nuværende system.

Målsætning

VejleMuseerne vil i den kommende planperiode tilstræbe at efterleve Kulturstyrelsens retningslinjer og museumslovens krav til bevaring af museumsgenstande. Dette vil ske i tæt samarbejde med konservatorer fra både Konserveringscenteret i Vejle og fra Fælleskonserveringen. Dette er et samarbejde, der skal sikre, at VejleMuseernes indsats på bevaringsområdet til stadighed har en høj faglighed, og at museets samlede bygningsmasse har forsvarlige udstillings-, magasin- og sikringsforhold.

Samarbejdsrelationer

VejleMuseerne arbejder sammen med andre statslige og statsanerkendte museer for at fremme bevaringsindsatsen, et arbejde der sker i tæt samarbejde med Fællesmuseumsmagasiner (for den kulturhistoriske samlings vedkommende) og Fælleskonserveringen (for kunstsamlingens vedkommende).

VejleMuseerne er medejere af D.S.I. Fællesmuseumsmagasiner, der blev dannet i sommeren 2001 og ledes af et repræsentantskab, som vælger en bestyrelse til at forestå driften og udviklingen af institutionen. Derudover har VejleMuseerne også, gennem det oprindelige Vejle Kunstmuseum, en andel i Fælleskonserveringen, hvilket giver ret til konservering af kunstværker til en fordelagtig pris.

BEVARING - PLAN

VejleMuseerne afventer Konserveringscentrets tekniske bevaringsplan gældende for museets udstillingssteder. Så snart museet modtager den endelige plan, vil dennes konklusioner og anbefalinger erstatte den eksisterende bevaringsplan (se bilag).